

ОБСЕСИВНО-КОМПУЛСИВНО РАЗСТРОЙСТВО, НЕВРОАНАТОМИЯ И ПСИХОЛОГИЯ

Д-р Златослав Арабаджиев

Резюме

Може би едно от големите предизвикателства пред клиницистите психиатри и при психотерапевтите е да се ангажират в психологичната, биологичната или комбинираната терапия на пациентите си с натраплива невроза. В светлината на биопсихосоциалния модел, всяко едно психично разстройство се характеризира с биологични, психологични и социални причини за възникването си. Следователно терапията ако трябва да бъде адекватна трябва да има своя биологичен, психологичен и социален фокус. Въпреки екипната работа и многото натрупали се знания обесивно компулсивното разстройство продължава да бъде проблем за много пациенти и терапевти.

Ключови думи: обесивно-компулсивно разстройство, натраплива невроза, психология, биология.

OBSESSIVE-COMPULSIVE DISORDER, NEUROANATOMY AND PSYCHOLOGY

Zlatoslav Arabadzhiev

Summary

Perhaps one of the biggest challenges for the clinical psychiatrists and psychotherapists is to be engaged in psychological, biological or both therapies for patients with obsessive compulsive disorder. According to the bio-psychosocial model, every mental disorder is characterized by biological, psychological and social reasons for its establishment. Therefore, if therapy should be adequate, it should have biological, psychological and social focus. Although teamwork and accumulated knowledge, obsessive compulsive disorder remains a problem for many patients and therapists.

Keywords: obsessive-compulsive disorder, compulsive neurosis, psychology, biology.

Париж синдром

Антоанета Апостолова, Росица Маджурова, Златослав Арабаджиев

Резюме

Париж синдрома е описан преди около 30 години от професора Хируаки Ота. Установява при японците, които посещават Париж. Туристическият сезон в Париж завършва с няколко жертви всяка година. Париж синдрома наподобява "обсебване", повтарящи се натрпливи мисли. Крайна мания за Париж. Наличие на чувство за опиянение и страхопочитание към архитектурата, обичаите и начина на живота. Париж синдрома е състояние на маниакална личностна неспособност да намери смисъл ... Парижк синдрома е сред най-неразбраните и най-опасните от всички психологически състояния.

Ключови думи: синдром, Париж, мания, обсебя

Paris Syndrome

Antonetta Apostolova, Rositza Madzhurova, Zlatoslav Arabadzhiev

Abstract

Paris syndrome is defined about 30years ago by professor Hiroaki Ota. It develops when the Japanese who visit Paris. The tourist season in Paris ends with several victims each year. Paris syndrome "obsession" repetitive intrusive thoughts. Extreme obsession with Paris. Intoxicated sense of awe for architecture, customs and renewal of life. Paris syndrome is a manic personality inability to find meaning... Paris syndrome is among the most misunderstood and most- dangerous of all psychological conditions.

Key words: syndrome, Paris, mania, obsession.

Натрапливости за дупки

Росица Маджурова, Антоанета Апостолова, Златосла Арабаджиев

Резюме

Най-съществената характеристика на ОКР са повтарящите се натрапливи мисли или действия. Натрапливите мисли са идеи, образи или импулси, които нахлуват в съзнанието отново и отново по стереотипен начин. Компулсивните действия или ритуали са стереотипно повтарящо се поведение. ОКР е четвъртото по честота сред психиатричните разстройства след: фобии, зависимости и депресия, с честота около 2-3 % от населението. През последното десетилетие се наблюдава нова obsesia – за дупки, при която в съзнанието на засегнатите индивиди нахлуват насилствено думи и образи за дупки Трипофобия.

Ключови думи: OCD, трипофобия.

Trypophobia

Rositza Madzhurova, Antoanetta Apostolova, Zlatosla Arabadzhiev

Abstract

The most essential characteristic of OCD are recurrent intrusive thoughts or actions. Obsessional thoughts are ideas, images or impulses that invade the mind again and again in a stereotyped form. Compulsive acts or rituals are stereotyped repetitive behaviours. OCD is the fourth most common among psychiatric disorders after phobias, addictions, and depression, with an incidence of about 2-3 % of the population. In the last decade has seen a new obsession - holes in which the consciousness of affected individuals bothering violent images of holes Trypophobia.

Key word: OCD, Trypophobia.

Рискови фактори за отключване на Постоперативен делир

Христо Давидов, Златослав Арабаджиев

Резюме

Делирът е сериозно, значимо и не рядко усложнение при хоспитализираните пациенти. Изявата му се описва се във всички болнични отделения, както и може да обхваща различни възрастови групи болни. Все още представлява предизвикателство за лекуващия екип, по отношение на етиология, патогенеза, патофизиология, диагностика, лечение, профилактика и превенция. В различните из-точници се дефинира като неспецифичен органичен мозъчен синдром, съчетаващ в себе си остро настъпващи промени във всички когнитивни сфери на психичното функциониране. Започва винаги остро, внезапно и се наблюдава тенденция към флукуация на симптомите. Хирургичните болни се различават до известна степен от тези в другите отделения, предимно по острата патология заради която са приети в болница и по наличие на периперативен период, който се характеризира със свои специфични особености. Условно болничният период може да се раздели на 3 субтипа: пред-, интра- и постоперативен, всеки от които се характеризира със специфични белези и въздействащи рискови фактори. Акцентът на този е обзор е да разгледа различните предиспозиращи рискови фактори, водещи до появата на постоперативен делир. При обзорен преглед на различни-те рискови фактори, които могат да доведат до постоперативен делир, биха могли да се класифицират в 3 категории променливи: бързината на акумулиране на етиологичното въздействие; видът хирургична интервенция; характеристики на пациента.

Ключови думи: постоперативен делир, диагностични критерии, рискови фактори

Trigger Risk factors for postoperative delirium

Hristo Davidov, Zlatoslav Arabadzhiev

Summary

Delirium is a serious, significant and not uncommon complication in hospitalized patients. Its manifestation is described in all hospital wards, and may cover different age groups of patients. It is still a challenge for the treatment team in terms of etiology, pathogenesis, pathophysiology, diagnosis, treatment, prevention and prevention. In various sources it is defined as a non-specific organic brain syndrome, combining acute changes in all cognitive areas of mental functioning. It begins to ache sharply, suddenly and there is a tendency to fluctuate symptoms. Surgical patients differ to some extent from those in other wards, mainly in the acute pathology for which they are admitted to hospital and in the presence of a perioperative period, which is characterized by its own specific features. Conditionally, the hospital period can be divided into 3 subtypes: pre-, intra- and postoperative, each of which is characterized by specific features and influencing risk factors. The focus of this review is to consider the various predisposing risk factors leading to the occurrence of postoperative delirium. In an overview of the various risk factors that can lead to postoperative delirium, they could be classified into 3 categories of variables: the rate of accumulation of the etiological impact; the type of surgical intervention; patient characteristics.

Key words: postoperative delirium, diagnostic criteria, risk factors

Привързаност, актуални способности и личностна проблематика

Д-р Златослав Петров Арабаджиев,

Резюме

Съвременният живот предоставя нови изисквания към личността, които се повишават на всеки 6 месеца. Адаптацията към развиващите се технологии и все по-предпочитаната виртуална реалност принуждават индивида да търси заобиколни пътища за приспособяване, които не са обусловени от еволюционните механизми. Досегашните теории за личността, все по-малко успяват да обяснят човешкото поведение и съвсем спонтанно се поражда необходимостта от тяхното развитие, което да следва „духа на времето“, в което живее „Хомо сапиенс“. Позитивната и транскултурална психотерапия със своята диференциално аналитична теория представлява свързващо звено между привързаността, личността и нейната психологична проблематика. Представената в настоящата статия хипотеза може да послужи като своеобразен „трамплин“ за обяснителен модел на продължението на Аз-а във виртуалното пространство.

Ключови думи: дисоциативен конфликт, дисоцииран Аз, виртуално пространство, личност, позитивна и транскултурална психотерапия.

Attachment, actual capabilities and personality issues

Dr. Zlatoslav Petrov Arabadzhiev,

ABSTRACT

Modern life provides new demands to the personality, which are increasing every 6 months. Adaptation to developing technologies and increasingly preferred virtual reality force the individual to look for indirect way for adaptation which is not conditioned by evolutionary mechanisms. The theories of the personality have failed to explain human behavior in Cyberspace, which spontaneously created the need for their development, which is following the "spirit of time" in which Homo sapiens lives. Positive and transcultural psychotherapy with its differential analytical theory is a link between attachment, personality and its psychological issues. The hypothesis which is presented in this article may urge as a "steppingstone" for an explanatory model of the prolongation of the Self in the Cyber space.

Key words: dissociative conflict, dissociated self, virtual space, personality, positive and transcultural psychotherapy.

„Дървото на живота“ – през погледа на позитивната и транскултурална психотерапия

Д-р Златослав Арабаджиев, дм;

Д-р Стефанка Томчева, дп

Резюме:

Методиката „Дървото на живота“ е разработена за индивиди, които са преживели травматични събития (природни бедствие, загуба на значими близки, травматично преживени социални промени и/или кризи). Техниката позволява да се създаде безопасен контекст за актуализация на преживяването през картина и/или метафора, което подпомага обекта на терапия да се дистанцира от травматичното преживяване. Работата като групова задача осигурява подкрепяща динамика на новия контекст, в който засегнатите индивиди могат да възстановят идентичността си или да променят отношението си към травмата. Основната идея е построяване на нова версия на преживяната травма, в която са преплетени историите на участниците в груповия процес. През актуалните способности, умения, надежда и мечти се преработва старото преживяване, откриват се способностите, които са използвани и се разчита на транскултуралния опит за развиване на нови способности или за откриване на блокирани способности към настоящия момент.

Ключови думи: травма, загуба, способности, групова динамика, дистанциране от преживяването.

The Tree of Life - through the perspective of positive and transcultural psychotherapy

Dr. Zlatoslav Arabadjiev, MD;

Dr. Stefanka Tomcheva, Ph.D.

Summary:

The Tree of Life methodology has been designed for individuals who have experienced traumatic events (natural disaster, loss of significant relatives, traumatically experienced social changes and / or crises). The technique allows to be creating a safe context for re-experience traumatic event through a picture and / or metaphor, which helps the object of the therapy to distance itself from the traumatic experience. Working as a group task provides a supportive dynamic of the new context in which affected individuals can restore their identity or change their attitudes toward to the trauma. The main idea is to build a new version of the traumatic event, in which the stories of the participants in the group process are interlaced. Through the actual capabilities, skills, hope and dreams, the old experience is reworked, the abilities that have been used are discovered and the transcultural experience is processed in a new way. The individual is able use transcultural experience, to develop new abilities or discovering blocked abilities at present moment.

Key words: trauma, loss, abilities, group dynamics, distancing from the experience.

Фокусирана върху основния конфликт позитивна психотерапия

Д-р Златослав Арабаджиев

РЕЗЮМЕ:

Възникването на едно психотерапевтично направление притежава своята теоретична рамка, развитие на терапевтичните умения, като се преминава през всички нива на обучение. Но освен това психотерапевтичната парадигма е един „жив, дишаш инструмент“, който непрекъснато се развива, за да покрие актуалните социални и психологични изисквания на клиентите. Добрата психотерапевтична школа позволява на терапевтите да интегрират различни техники в собствения си контекст, като това непрекъснато осигурява развитието на парадигмата. Интеграцията на концептуализационната рамка в полето на позитивната психотерапия ми помогна да дефинирам нови съвременни понятия и още една техника в нейния инструментариум. Формулирах понятия като позитивна концептуализация и развитиен Основен конфликт, който се характеризира с наличие на травматични и дисфункционални съдържания, които водят личността по ръба на психопатологията или директно я потапят в психичното разстройство. След задълбочен обзор и разсъждения успях да формулирам основните съдържания в Развитиения основен конфликт, като съм се основавал на психотерапевтичната литература като цяло. Предложения от мен инструментариум за фокусирана терапия върху основния и развитиения основен конфликт всъщност представлява интегративна психотерапевтична техника, която обединява в себе си: теория и техники от когнитивно-поведенческата терапия, Гешалттерапия, хуманистична терапия, Адлерианска концептуализация, всичко това интегрирано в пет степенния модел на позитивната психотерапия. Предоставения от мен инструментариум предлага една непрекъснато развиваща се рамка на терапията в процес, благодарение на която терапевтът подобно на „пътна карта“ може да провери до къде е стигнал в контакта с клиента.

Ключови думи: позитивна психотерапия, фокусирана върху основния конфликт психотерапия, развитиен основен конфликт, концептуализация, интегративна терапия.

Basic Conflict Focused Positive Psychotherapy

Dr. Zlatoslav Arabadzhiev

SUMMARY:

The rise of one psychotherapeutic area has its theoretical frame, the development of therapeutic skills, passing through all levels of training process. But the psychotherapeutic paradigm is also a "living and breathing tool" that is constantly evolving to meet clients' current social and psychological needs. A good psychotherapy paradigm allows therapists to integrate different techniques in their own context, and this continuously provides paradigm advances. The integration of the conceptual frame in the field of positive psychotherapy has helped me to define new contemporary concepts and another technique in its therapeutic field. I formulated concepts such as: positive conceptualization and developedmental basic conflict, characterized by the presence of traumatic and dysfunctional contents that lead the individual on the edge of psychopathology or directly immers him/her into psychiatric condition. After a thorough review and reflection, I was able to formulate the main contents of the Developmental Basic Conflict, based on psychotherapeutic literature as a whole. My proposed technique for basic and developmental basic conflict focused therapy is actually an integrative psychotherapeutic technique that combines: theory and techniques from cognitive-behavioral therapy, Gestalttherapy, humanistic therapy, Adlerian conceptualization in the contex of 5 steps model of positive psychotherapy. The technique that I provide offers an ever-evolving frame of therapy in-process, allowing the therapist to check where he or she is in the contact with the client, much like a "road map".

Keywords: positive psychotherapy, basic conflict focused positive psychotherapy, developedmental basic conflict, conceptualization, integrative therapy.

Спектър на реакции на фрустрация по време на кризата на пубертета

Д-р Стефанка Томчева, д-р Златослав Арабаджиев,

Резюме

Във всяка сфера на живота, независимо дали е образователна, академична или лична, подрастващите изпитват много препятствия по пътя към своите цели в живота. Понякога те са в състояние да се справят с тях рационално, но понякога се справят с това емоционално. В случай, че не са в състояние да се справят с тези пречки, те се разочароват. За да се справят с разочарованието, подрастващите трябва да отделят време да развият своите социални, емоционални умения, което означава, че трябва да имат гъвкавост, оптимистична мисъл и умения да контролират импулсите. Настоящото изследване има за цел да изследва реакциите на подрастващите в ситуации на разочарование и общото ниво на агресивни тенденции, както и наличието на връзка между реакциите на фрустрация и агресивното поведение. В периода 2018 - 2020 г. в нашата практика сме консултирали 212 подрастващи и техните родители. Информирано съгласие за включване в изследването на характеристиките и динамиката на реакциите в ситуации на разочарование е получено от родителите на 109 подрастващи, всички мъже - 57 (52,3%) на възраст 12-14 години и 52 (47,7%) на възраст 15 - 17 години. Резултатите показват, че подрастващите са съсредоточени върху своя вътрешен свят и вярват, че светът трябва да бъде такъв, какъвто искат да бъде. Липсва им достатъчно опит, за да преценят и приемат мнения, които се различават от тяхното. Те се опитват да скрият несигурността в своите способности и умения, разчитайки на защитни механизми.

Ключови думи: фрустрация, юноши, агресия, криза

Frustration reactions spectrum during the crisis of puberty

Dr. Stefanka Tomcheva, PhD Dr. Zlatoslav Arabadzhiev, MD, PhD

Abstract

In every sphere of life whether it is education, academic or personal, adolescents feel lots of obstacles on the way of their goals in life. Sometimes they are able to deal with them rationally but sometimes they deal with it emotionally. In case if they are incapable to deal with these obstacles they get frustrated. To cope up with frustration the adolescents need to time to develop their social, emotional skills that means they should have flexibility, optimistic thought and skilled to control impulses. The present study is aimed to examine the reactions of adolescents in situations of frustration and the general level of aggressive tendencies, as well as the presence of a link between reactions of frustration and aggressive behavior. In the period 2018 - 2020, in our practice we have consulted 212 adolescents and their parents. Informed agreement for inclusion in the study of the characteristics and dynamics of reactions in situations of frustration was obtained from the parents of 109 adolescents, all male - 57 (52.3%) aged 12-14 years and 52 (47.7%) aged 15 -17 years. The results showed that the adolescents are focused on their inner world and believe that the world should be what they want it to be. They lack enough experience to judge and accept opinions that differ from their own. They try to hide the uncertainty in their abilities and skills, relying on protective mechanisms.

Keywords: frustration, adolescents, aggression, crisis